

XIX KONGRES ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ

6-8 października 2025

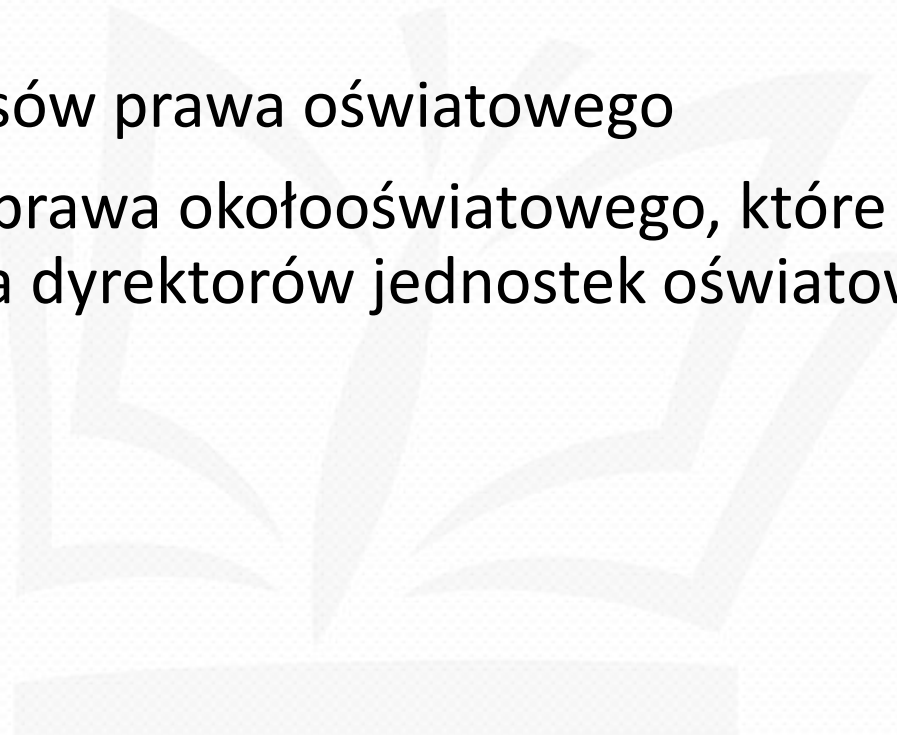

OSKKO, Zakopane
Hotel Bachleda Kasprowy

W kalejdoskopie prawa czyli Nawigacja Dyrektora na nowy rok szkolny *- stan prawny od 1 września 2025 r.*

Ewa Halska

- ⇒ aktualizacja przepisów prawa oświatowego
- ⇒ zmiany w zakresie prawa okołooświatowego, które mogą implikować nowe wyzwania dla dyrektorów jednostek oświatowych

Ustawa z dnia:

- ⇒ 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela - *Dz. U. z 2024 r. poz. 986 ze zm. - dalej KN*
- ⇒ 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw
- *Dz. U. poz. 1160 dalej DKN*
- ⇒ 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw
– *Dz. U. z 2022 r. poz. 1730, z 2023 r. poz. 1672. – dalej ZKN*
- ⇒ 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe - *Dz. U. z 2025 r. poz. 1043. – dalej UPO*
- ⇒ 7 września 1991r. o systemie oświaty - *Dz. U. z 2025 r. poz. 881. – dalej uso*
- ⇒ 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy – *Dz. U. z 2025 r. poz. 277 ze zm. – dalej Kp*
- ⇒ 12 września 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu weryfikacji prawa do świadczeń na rzecz rodziny dla cudzoziemców oraz o warunkach pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – **art. 10** - *Dz.U. poz. 1301*
- ⇒ *akty wykonawcze do ustaw – rozporządzenia MEN* - wybór*

* - MEN od 5 maja 2006 r. do 31 grudnia 2020 r., wcześniej MENiS, od 1 stycznia 2021 r. MEiN , od 1 stycznia 2024 r. MEN ale rozporządzenie ME

Ustawa z dnia 5 lipca 2025 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw – *Dz.U. poz. 1160* - zwana dalej *DKN*

wprowadziła zmiany w ustawach z dnia:

- ⇒ 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela - *art. 1*
- ⇒ 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników - *art. 2*
- ⇒ 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - *art. 3*
- ⇒ 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych - *art. 4*
- ⇒ 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej - *art. 5*
- ⇒ 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe - *art. 6*
- ⇒ tekst samoistny ustawy – *art. 7 - 19*

Zatrudnienie nauczyciela początkującego - KN

art. 10

2. Stosunek pracy z nauczycielem początkującym, który posiada wymagane kwalifikacje, nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas określony na **jeden rok szkolny, a w przypadku nawiązania stosunku pracy w trakcie roku szkolnego – na okres do końca roku szkolnego, w trakcie którego nawiązano stosunek pracy.**
3. W szczególnych przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły z nauczycielem początkującym, który legitymuje się wymaganym poziomem wykształcenia i nie posiada przygotowania pedagogicznego, może być nawiązany stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas określony na **jeden rok szkolny, a w przypadku nawiązania stosunku pracy w trakcie roku szkolnego – na okres do końca roku szkolnego, w trakcie którego nawiązano stosunek pracy, o ile zobowiąże się do uzyskania przygotowania pedagogicznego w trakcie pierwszego roku pracy w szkole.** W przypadku gdy nauczyciel w ciągu pierwszego roku pracy w szkole nie uzyska przygotowania pedagogicznego z przyczyn od niego niezależnych, z nauczycielem może być zawarta umowa o pracę na kolejny jeden rok szkolny. W przypadku gdy nauczyciel nie uzyska przygotowania pedagogicznego w ciągu drugiego roku pracy w szkole, z nauczycielem nie zawiera się umowy o pracę na kolejny rok szkolny.
- 3a. Stosunek pracy z nauczycielem **początkującym**, który:
 - 1) *uchylony*
 - 2) posiada wymagane kwalifikacje, oraz
 - 3) **przepracował co najmniej 11 miesięcy w szkole**, oraz
 - 4) posiada co najmniej dobrą ocenę pracy- nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.
- 3aa. **Nawiązanie stosunku pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony następuje od roku szkolnego następującego po roku szkolnym, w którym nauczyciel spełnił wymagania, o których mowa w ust. 3a**

art. 9a

1. Nauczyciel nieposiadający stopnia awansu zawodowego, zwany dalej „nauczycielem początkującym”, zatrudniony w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami oraz **nauczyciel początkujący** zatrudniony w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć na podstawie art. 10 ust. 3 (*brak p. ped*) odbywają przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w art. 9ca ust. 1, 2 albo 4.
- 2a. Nauczyciel początkujący zatrudniony w więcej niż jednej szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami lub na podstawie art. 10 ust. 3 **odbywa przygotowanie do zawodu nauczyciela w szkole wskazanej przez nauczyciela jako podstawowe miejsce zatrudnienia**

art. 9fa

1. Przed dokonaniem oceny pracy, o której mowa w **art. 6a ust. 1da pkt 1**, nauczyciel jest obowiązany przeprowadzić zajęcia, w wymiarze co najmniej 1 godziny, w obecności:
 - 1) dyrektora szkoły;
 - 2) mentora, o którym mowa w art. 9ca ust. 11;
 - 3) doradcy metodycznego albo nauczyciela-konsultanta, albo przedstawiciela organu sprawującego nadzór pedagogiczny, albo nauczyciela dyplomowanego, który naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć, zatrudnionego w tej samej lub innej szkole.
5. W ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela n-l, który w tym okresie uzyskał co najmniej dobrą ocenę pracy, jest obowiązany przeprowadzić zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły.
6. W skład komisji, o której mowa w ust. 5, wchodzi:
 - 1) dyrektor szkoły, jako przewodniczący komisji;
 - 2) ekspert z listy ekspertów, o której mowa w art. 9g ust. 11, posiadający kwalifikacje z zakresu psychologii lub pedagogiki, w tym pedagogiki specjalnej, albo n-l mianowany lub dyplomowany zatrudniony na stanowisku psychologa, pedagoga lub pedagoga specjalnego, w tej samej lub innej szkole;
 - 3) doradca metodyczny albo n-l-konsultant, albo przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny, albo n-l dyplomowany, który naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć, zatrudniony w tej samej lub innej szkole;
 - 4) mentor, o którym mowa w art. 9ca ust. 11.**

Zadania mentora – art. 9ca ust. 12 KN

Zadaniem mentora jest:

- 1) wspieranie na bieżąco nauczyciela w procesie wdrażania do pracy w zawodzie, w tym zapoznanie go z dokumentacją przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz innymi dokumentami obowiązującymi w szkole;
- 2) udzielanie nauczycielowi pomocy w doborze właściwych form doskonalenia zawodowego;
- 3) dzielenie się z nauczycielem wiedzą i doświadczeniem w zakresie niezbędnym do efektywnej realizacji obowiązków nauczyciela;
- 4) umożliwienie nauczycielowi obserwowania prowadzonych przez siebie zajęć oraz omawianie z nim tych zajęć;
*nowelizacja** - **umożliwienie nauczycielowi obserwowania prowadzonych przez siebie zajęć oraz omawianie z nim tych zajęć, w wymiarze co najmniej 1 godziny w miesiącu w pierwszym roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela i co najmniej 4 godzin w każdym kolejnym roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela;**
- 5) obserwowanie zajęć prowadzonych przez nauczyciela oraz omawianie ich z tym nauczycielem;
*nowelizacja** - **obserwowanie zajęć prowadzonych przez nauczyciela oraz omawianie z nim tych zajęć, w wymiarze co najmniej 1 godziny w miesiącu w pierwszym roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela i co najmniej 4 godzin w każdym kolejnym roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, wliczając zajęcia, o których mowa w art. 9fa ust. 1 i 5;**
- 6) inspirowanie i zachęcanie nauczyciela do podejmowania wyzwań zawodowych.

** - dotyczy realizacji zadań w procesie awansu, które mentor otrzymał od dnia 1 września 2025 r.*

Ocena w awansie zawodowym nauczyciela początkującego

Dyrektor szkoły dokonuje oceny pracy nauczyciela:

- 1) po upływie co najmniej 8 m-cy odbywania przygotowania do zawodu n-la, ale nie później niż w 11 m-cu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela,
a jeżeli nauczyciel w trakcie pierwszych 8 m-cy odbywania przygotowania do zawodu n-la zmienił miejsce zatrudnienia – oceny tej dokonuje się po upływie 3 m-cy odbywania przygotowania do zawodu n-la w nowym miejscu zatrudnienia,
jednak nie wcześniej niż po upływie 8 m-cy odbywania przygotowania do zawodu n-la,
ale nie później niż w 12 m-cu odbywania przygotowania do zawodu;
- 2) w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela;
- 3) w ostatnim roku odbywania dodatkowego przygotowania do zawodu n-la – w przyp. o których mowa w art. 9fa ust. 11 i 13 oraz art. 9g ust. 7b.

- art. 6a ust. 1da

Ocena „przeddyplomowa” – art. 6a ust. 1dd KN

ust. 1de

Oceny pracy nauczyciela, o którym mowa w ust. 1dd, dokonuje się za okres ostatnich 3 lat pracy przed dokonaniem tej oceny, z tym że do okresu tego nie wlicza się okresów usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela w pracy, trwających dłużej niż 3 miesiące. Jeżeli w tym okresie nauczyciel:

- 1) przed podjęciem pracy w szkole był nauczycielem, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1b i 1c oraz art. 9ca ust. 10 – oceny pracy nauczyciela, o którym mowa w ust. 1dd, dokonuje się za okres pracy w szkole, jednak nie krótszy niż 9 m-cy;
- 2) **zajmował stanowisko dyrektora szkoły, czasowo pełnił obowiązki dyrektora szkoły lub pełnił w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły przez okres co najmniej 6 m-cy, a w dniu dokonania oceny pracy nie zajmuje już stanowiska dyrektora szkoły, nie pełni czasowo obowiązków dyrektora szkoły lub nie pełni w zastępstwie obowiązków dyrektora szkoły – oceny pracy nauczyciela, o którym mowa w ust. 1dd, dokonuje się za okres pracy na stanowisku nauczyciela, jednak nie krótszy niż 9 m-cy.**

ust. 7b

Jeżeli dyrektor szkoły, nauczyciel, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły, lub nauczyciel pełniący w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły przez okres co najmniej 6 m-cy, w okresie, o którym mowa w ust. 1de, przed powierzeniem stanowiska dyrektora szkoły, pełnienia czasowo obowiązków dyrektora szkoły lub pełnienia w zastępstwie obowiązków dyrektora szkoły realizował wyłącznie obowiązki nauczyciela, oceny pracy, o której mowa w ust. 1dd, dokonuje się za okres pracy na stanowisku dyrektora szkoły, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły, lub nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły, jednak nie krótszy niż 9 m-cy.

Lp.	Przyczyna	p. prawna
1.	z inicjatywy dyrektora, na wniosek n-la lub na wniosek uprawnionego organu (ON, OP, RS, RR)	ust. 1
2.	minimum 2 razy w czasie przygotowania do zawodu n-la – w (2) 1 i 4 roku	ust. 1da
3.	w przyp. rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy w trakcie odbywania przygotowania do zawodu lub dod. przygotowania do zawodu n-la (nie dłużej niż 30 dni roboczych od zakończenia stos. pracy)	ust. 1db
4.	w przyp. udzielenia n-lowi w trakcie odbywania przygotowania do zawodu lub dod. przygotowania do zawodu n-la urlopu bezpłatnego, - art. 17 ust. 2a, 3 - nie dłużej niż 30 dni roboczych od zakończenia świadczenia pracy w szkole	ust. 1dc
5.	na wniosek n-la, który zamierza się ubiegać o st. n-la dyplomowanego	ust. 1 dd
6.	w przyp. rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy lub przeniesienia do innej szkoły n-la mianowanego – w terminie nie dłuższym niż 30 dni roboczych od zaistnienia wskazanego przypadku	ust. 1df
7.	w przyp. udzielenia n-lowi mianowanemu urlopu bezpłatnego – art. 17 ust. 2 lub 2a, urlopowania go lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy na podst. ustawy o ZZ - nie dłużej niż 30 dni roboczych od zakończenia świadczenia pracy w szkole	ust. 1dg
Ocena pracy, o której mowa w ust. 1da-1dd, 1df i 1dg, może być dokonana <u>wcześniej niż po upływie roku</u> od dokonania oceny poprzedniej		ust. 1dh
W przyp., o których mowa w ust. 1db, 1dc, 1df lub 1dg, jeżeli dokonano oceny pracy n-la w okresie ostatnich 3 m-cy, ocenę tę uważa się za ocenę pracy, o której mowa odpowiednio w ust. 1db, 1dc, 1df lub 1dg.		ust. 1 di

Karta oceny pracy nauczyciela – art. 6a ust. 8a

- 1) imię (imiona) i nazwisko oraz datę urodzenia nauczyciela;
- 2) miejsce zatrudnienia i zajmowane stanowisko;
- 3) staż pracy pedagogicznej;
- 4) stopień awansu zawodowego lub informację o nieposiadaniu stopnia awansu zawodowego;
- 5) wykształcenie;
- 6) datę dokonania ostatniej oceny pracy;
- 7) okres pracy, za który została dokonana ocena pracy;
- 8) stwierdzenie uogólniające, o którym mowa w ust. 4;
- 9) uzasadnienie oceny pracy **zawierające uzasadnienie dokonanej oceny poziomu spełnienia każdego kryterium oceny pracy, które miało zastosowanie do oceny pracy tego nauczyciela;**
- 10) datę dokonania oceny pracy;
- 11) podpis osoby dokonującej oceny pracy;
- 12) pouczenie o terminie i trybie wniesienia odwołania od oceny pracy albo złożenia wniosku o ponowne ustalenie oceny pracy.

Przykład

Pani I. Przykładowa jest nauczycielką przyrody i biologii, jest także wychowawczynią w klasie 7. Do lekcji i zadań zawsze jest bardzo dobrze przygotowana, odpowiednio do sytuacji i zespołu dobiera metody i formy pracy. Celowo i świadomie wykorzystuje narzędzia TIK. **30/30**

Nauczycielka przestrzega zasad bhp zarówno podczas lekcji i zajęć organizowanych w szkole, jak i organizując wyjscia i wycieczki dla uczniów. Organizowała m.in. wyjazd do..., wycieczki tematyczne do ogrodu botanicznego i do lasu. Wzorowo wywiązuje się z wyznaczonych zadań opiekuńczych oraz dyżurów podczas szkolnych przerw. **5/5**

Zna i przestrzega prawa dziecka. Porusza z uczniami tematykę dotyczącą ich praw podczas gddw. W relacjach z uczniami kieruje się dobrem ucznia i troską o jego zdrowie. **5/5**

Prawidłowo realizuje zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach. Współtworzy, w razie potrzeby, dostosowania, IPETy, bierze udział w ocenie efektywności oddziaływań w odniesieniu do uczniów wymagających szczególnego wsparcia. Jej działania na rzecz aktywności tych uczniów dotyczą przede wszystkim zespołu, w którym pełni rolę wychowawczyni i aktywizacja dotyczy także zadań realizowanych tylko w tej grupie. **4/5**

Pani I. Przykładowa w relacjach z ludźmi kieruje się szacunkiem, więc w tym zakresie na pewno jest dla uczniów przykładem. W treściach realizowanych podczas gddw omawiała z uczniami tematy dotyczące postaw obywatelskich, prospołecznych i patriotycznych. Nie organizowała przedsięwzięć z tego zakresu. **3/5**

Nauczycielka bierze udział we wszystkich zadaniach zespołowych, które wprost wynikają z obowiązków nauczyciela. Najczęściej jednak pracuje indywidualnie. Nie inicjuje działań zespołowych **2/5**

Termin ponownego ustalenia oceny pracy - KN

art. 6a ust. 10d

Dyrektor szkoły lub organ, o którym mowa w ust. 6, ponownie ustala ocenę pracy w terminie nie dłuższym niż 30 dni roboczych od dnia otrzymania rozstrzygnięcia, o którym mowa w ust. 10a pkt 3.

10a. Organ, o którym mowa w ust. 9, w terminie 30 dni od dnia otrzymania odwołania albo wniosku o ponowne ustalenie oceny pracy, po rozpatrzeniu odwołania albo wniosku o ponowne ustalenie oceny pracy przez zespół oceniający:

3) uchyla ocenę pracy dokonaną przez dyrektora szkoły lub organ, o którym mowa w ust. 6, oraz przekazuje sprawę do ponownego ustalenia oceny pracy, jeżeli ocena pracy została dokonana z naruszeniem prawa.

Nauczyciel początkujący
od 1 września 2022 r. do 31 sierpnia 2025 r.

Zmiana
DKN

Nauczyciel mianowany
Zmiany od 1 września 2025 r.

⇒ **art. 9a ust. 2** - zatrudnienie - *2 lata szkolne* - **art. 10 ust. 2**

-> zatrudnienie - 1 rok szkolny

⇒ **art. 9ca ust. 1 pkt 1** - przygotowanie do zawodu n-la 3 lata 9 miesięcy

⇒ **art. 9fa ust. 1** - w 2 roku przygotowania:

-> w pierwszym roku przygotowania:

- przeprowadzenie co najmniej 1 godz. zajęć w obecności dyrektora, mentora i dor. met. (...) i ich omówienie

- ocena pracy – co najmniej **dobra** – **art. 6a ust. 1da**

⇒ **art. 10 ust. 3a** – zatrudnienie n-la początkującego na czas nieokreślony po spełnieniu warunków:

- **uchylony pkt 1**

- 1) nie posiada stopnia awansu zawodowego oraz
- 2) posiada wymagane kwalifikacje, oraz
- 3) posiada co najmniej 2 lata pracy w szkole, oraz
- 4) posiada co najmniej dobrą ocenę pracy

3) przepracował co najmniej 11 miesięcy w szkole

⇒ **art. 9fa ust. 5** – w 4 roku przygotowania:

- ocena pracy - co najmniej **dobra** - **art. 6a ust. 1da**

- przeprowadzenie 1 godz. zajęć przed komisją (dyrektor, ekspert z listy ekspertów, dor. met....) ich omówienie, rozmowa komisji z n-lem --> opinia komisji – **art. 9fa ust. 8** - **mentor**

⇒ **art. 9g ust. 2** – zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną na stopień nauczyciela mianowanego

Tekst samoistny ustawy z 25 lipca 2025 r. - DKN

Istotne

- art. 7.** Do postępowań w sprawie dokonania oceny pracy nauczyciela wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 września 2025 r. stosuje się **przepisy dotychczasowe**.
- art. 8.** Do dokonywania oceny pracy nauczyciela, który rozpoczął odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela przed dniem 1 września 2025 r., stosuje się przepisy art. 6a ust. 1da i 1db ustawy zmienianej w art. 1(*KN*), w **brzmieniu dotychczasowym**, z tym że w przypadku, o którym mowa w art. 6a ust. 1db ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, oceny pracy dokonuje się w terminie **nie dłuższym niż 30 dni roboczych** odpowiednio od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy.
- art. 9.** Nauczyciel, który rozpoczął odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela przed dniem 1 września 2025 r., **odbywa je według przepisów dotychczasowych**.
- art. 10.** Do nauczyciela nieposiadającego stopnia awansu zawodowego, który rozpoczął odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela przed dniem 1 września 2025 r., stosuje się przepisy **art. 10 ust. 2–3a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym**. Przepisu art. 10 ust. 3aa ustawy zmienianej w art. 1 nie stosuje się.

P. prawna zatrudnienia nauczyciela – KN/ZKN

Zatrudnienie n-la w dniu 1 września 2025 r. i terminach późniejszych - zestawienie

Lp.	nauczyciel – stopień awansu/kwalifikacje	forma stosunku pracy	p. prawna	publikator
1	N-I początkujący jeżeli w trakcie roku, to do końca tego roku szkolnego	umowa na rok szkolny	art. 10 ust 2. KN	Dz. U. z . z 2024 r. poz. 986 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 620 i 1160 , 1188, 1189
2	N-I początkujący bez przygotowania ped. - jeżeli w trakcie roku, to do końca tego roku szkolnego	umowa na rok szkolny	art. 10 ust 3. KN	
3	N-I zatrudniony z potrzeby wynikającej z organizacji nauczania lub zastępstwa za nieobecnego n - la	Umowa na czas określony	art. 10 ust 7. KN	
4	N-I bez kwalifikacji kierunkowych – za zgodą KO	Umowa na czas określony	art. 10 ust. 9 KN	
5	N-I początkujący bez stopnia awansu po przepracowaniu określonego okresu czasu w szkole	Umowa na czas nieokreślony	art. 10 ust. 3a KN	
6	N-I posiadający akt nadania stopnia n-la kontraktowego	Umowa na czas nieokreślony	art. 17 ZKN	Dz. U. z 2022 r. poz. 1730, z 2023 r. poz. 1672.
7	N-I posiadający st. awansu mianowany lub dyplomowany w <u>niepełnym</u> wymiarze czasu pracy	Umowa na czas nieokreślony	art. 10 ust. 6 KN	Dz. U. z . z 2024 r. poz. 986 ze zm.
8	N-I posiadający st. awansu mianowany lub dyplomowany w pełnym wymiarze czasu pracy	Mianowanie	art. 10 ust. 5 KN	

art. 28a

Nie można wypowiedzieć stosunku pracy nauczycielowi zatrudnionemu na podstawie mianowania albo umowy o pracę na czas nieokreślony, któremu brakuje nie więcej niż 4 lata do osiągnięcia wieku emerytalnego, jeżeli okres zatrudnienia umożliwia mu uzyskanie prawa do emerytury z osiągnięciem tego wieku.

art. 28b

Przepisu art. 28a nie stosuje się:

- 1) w przypadku uzyskania przez nauczyciela prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy;
- 2) w przypadkach, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i art. 23 ust. 1 pkt 5 (*negat. ocena pracy*);
- 3) w przypadkach, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 2, jeżeli nie jest możliwe:
 - a) ograniczenie zatrudnienia nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania w trybie określonym w art. 22 ust. 2 albo nauczyciel nie wyraził na nie zgody,
 - b) dalsze zatrudnienie nauczyciela na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w niższym niż dotychczas wymiarze zajęć albo nauczyciel nie wyraził zgody na zmniejszenie wymiaru zatrudnienia.

Godziny ponadwymiarowe – art. 35 KN

1. W szczególnych przypadkach wynikających z **potrzeb** szkoły n-l może być obowiązany do odpłatnej pracy w godzinach ponadwymiarowych zgodnie z posiadaną specjalnością, których liczba nie może przekroczyć $\frac{1}{4}$ tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć.
- 1a. N-lowi teoretycznych przedmiotów zawodowych lub n-lowi praktycznej nauki zawodu mogą być przydzielone, za jego zgodą, godziny ponadwymiarowe w wymiarze wyższym niż określony w ust. 1.
- 3a. Wynagrodzenie za jedną godzinę ponadwymiarową i godzinę doraźnego zastępstwa oblicza się jako iloraz, w którym dzielną jest suma przyznanej n-lowi stawki wynagrodzenia zasadniczego i dodatku za warunki pracy, jeżeli praca w godzinach ponadwymiarowych oraz doraźnych zastępstw odbywa się w warunkach trudnych lub uciążliwych, a dzielnikiem jest miesięczna liczba godzin obowiązującego n-la tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych.

Wp -wynagrodzenie za jedną godzinę ponadwymiarową

W - wynagrodzenie zasadnicze nauczyciela

D - dodatek za warunki trudne a D_1 to dodatek za warunki trudne przysługujący za 1 godzinę

Dla pensum: 18 **Wp** = $W/75$

Dla pensum: 22 **Wp** = $W/92$

Dla pensum: 25 **Wp** = $W/104$

a gdy jest to godzina
w warunkach trudnych

to:

Wp = $W/75 + D_1$, gdzie $D_1 = D/75$

Wp = $W/92 + D_1$, gdzie $D_1 = D/92$

Wp = $W/104 + D_1$, gdzie $D_1 = D/104$

Godziny ponadwymiarowe – art. 35 KN

- 3b.** Miesięczną liczbę godzin obowiązującego n-la tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dyd., wych. lub op., o której mowa w ust. 3a, oblicza się jako iloczyn liczby godzin obowiązującego n-la tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dyd., wych. lub op. i liczby 4,16, z zaokrągleniem do pełnych godzin w ten sposób, że czas zajęć do pół godziny pomija się, a powyżej pół godziny liczy się za pełną godzinę.
- 3c.** W przyp. dyrektora i wicedyrektora szkoły, n-la zajmującego inne stanowisko kierownicze w szkole oraz n-la, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie n-la, któremu powierzono stanowisko kierownicze, miesięczną liczbę godzin obowiązującego n-la tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dyd., wych. lub op., o której mowa w ust. 3a, oblicza się jako iloczyn liczby godzin obowiązującego n-la tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dyd., wych. lub op. przed obniżeniem tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć albo zwolnieniem od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 1, i liczby 4,16, z zaokrągleniem do pełnych godzin w ten sposób, że czas zajęć do pół godziny pomija się, a powyżej pół godziny liczy się za pełną godzinę.

3b. Pensum:

18	$18 \times 4,16 = 74,88$	75 godz./m-c
19	$19 \times 4,16 = 79,04$	79 godz./m-c
20	$20 \times 4,16 = 83,2$	83 godz./m-c
21	$21 \times 4,16 = 87,36$	87 godz./m-c
22	$22 \times 4,16 = 91,52$	92 godz./m-c
25	$25 \times 4,16 = 104$	104 godz./m-c
30	$30 \times 4,16 = 124,8$	125 godz./m-c

3c.

Obniżka nie ma żadnego wpływu na wysokość wynagrodzenia za 1 godzinę ponadwymiarową. Ważne jest to, że obowiązkowy tygodniowy wymiar godzin -pensum n-la korzystającego z obniżki, nie zmienia się, jest to wymiar przed zastosowaniem obniżki.

Godziny ponadwymiarowe - *kiedy?*

KN - art. 35

3d. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe przysługuje za przydzielone i zrealizowane godziny zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych.

3e. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe przysługuje również w przypadku gdy:

- 1) n-l zamiast przydzielonych godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych zrealizował w tym samym dniu przydzielone godziny zajęć opiekuńczych lub wychowawczych uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2;**
- 2) niezrealizowanie przez n-la przydzielonych godzin zajęć indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 20 UPO, nastąpiło z przyczyn nie dotyczących nauczyciela, a nauczyciel był gotów do realizacji tych zajęć.**

art. 39 ust. 4

Składniki wynagrodzenia, których wysokość może być ustalona jedynie na podstawie już wykonanych prac, wypłaca się miesięcznie lub jednorazowo z dołu **do piątego dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, za który przysługuje to wynagrodzenie.**

3f. Dla ustalenia wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe w tygodniach, w których przypadają dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy n-la lub dni ustawowo wolne od pracy, oraz w tygodniach w danym miesiącu, w których zajęcia rozpoczynają się lub kończą się w trakcie tygodnia, za podstawę ustalenia liczby godzin nadwymiarowych przyjmuje się tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć określony w art. 42 ust. 3 lub ustalony na podstawie art. 42 ust. 4a albo ust. 7 albo obniżony na podstawie art. 42 ust. 6, pomniejszony o 1/5 tego wymiaru lub 1/4, gdy dla n-la ustalono czterodniowy tydzień pracy, za każdy dzień usprawiedliwionej nieobecności w pracy, dzień ustawowo wolny od pracy, dzień, w którym dla n-la nie zaplanowano zajęć, lub dzień w danym tygodniu, który przypada w innym miesiącu. Liczba godzin nadwymiarowych, za które przysługuje wynagrodzenie w takim tygodniu, nie może być większa niż liczba godzin nadwymiarowych przydzielonych n-lowi.

Pensum - 18 tydzień pracy - 5 dni
nieobecności w tygodniu - 3 dni
liczba godzin zrealizowanych w tygodniu - 13
liczba przydzielonych godzin nadwymiarowych w AO - 3

Obliczenie godzin nadwymiarowych w tygodniu:
 $18/5 = 3,6$ $3 \times 3,6 = 10,8$ $18 - 10,8 = 7,2$ $13 - 7,2 = 5,8$

do wypłaty n-l zrealizował 3 godziny nadwymiarowe,
bo tylko tyle miał przydzielone w AO

Pensum: 18 tydzień pracy - 4- dni
nieobecności w tygodniu - 1
liczba godzin zrealizowanych w tygodniu - 15
liczba przydzielonych godzin nadwym. w AO - 2

Obliczenie zrealizowanych godzin nadwym w tyg.:
 $18/4 = 4,5$ $18 - 4,5 = 13,5$ $15 - 13,5 = 1,5$

do wypłaty n-la zliczamy wszystkie godziny
nadwymiarowe z danego miesiąca i zaokrąglamy
do wypłaty zgodnie z **ust. 3h**

<https://pboswiatowy.pl/kalkulator-godzin-ponadwymiarowych/>

Praktyczny Biuletyn Oświatowy

KN – art. 35

ust. 3h. Obliczeń, o których mowa w ust. 3f i 3g, dokonuje się z zaokrągleniem do wartości dziesiętnych, a liczbę godzin ponadwymiarowych do wypłaty zaokrągla się do pełnych godzin w ten sposób, że czas zajęć do pół godziny pomija się, a powyżej pół godziny liczy się za pełną godzinę.

Czas pracy – art. 42 KN - *dookreślenie godzin ponadwymiarowych*

5b. Nauczyciel, który realizuje tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć określony w ust. 3 lub ustalony na podstawie ust. 4a albo ust. 7 i dla którego liczba godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, przydzielonych do realizacji, w pewnych okresach roku szkolnego nie wyczerpuje obowiązującego tego nauczyciela tygodniowego wymiaru godzin zajęć, jest obowiązany realizować odpowiednio większą liczbę godzin tych zajęć w innych okresach danego roku szkolnego, tak aby średni tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć realizowany przez tego nauczyciela w ciągu całego roku szkolnego odpowiadał tygodniowemu obowiązkowemu wymiarowi zajęć określonemu w ust. 3 lub ustalonemu na podstawie ust. 4a albo ust. 7. Praca wykonywana w ramach średniego tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć **nie jest pracą w godzinach ponadwymiarowych.**

5ba. Jeżeli w danym okresie roku szkolnego nauczycielowi, o którym mowa w ust. 5b, przydzielono większą liczbę godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, niż liczba godzin tych zajęć, którą nauczyciel jest obowiązany realizować w danym okresie w ramach obowiązującego tego nauczyciela tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć zgodnie z ust. 5b, godziny zajęć dydaktycznych, wychowawczych opiekuńczych powyżej liczby godzin zajęć, które nauczyciel jest obowiązany realizować w danym okresie w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć, stanowią godziny ponadwymiarowe

Godziny ponadwymiarowe – art. 35 KN

3g. W przyp. n-la, o którym mowa w [art. 42 ust. 5b](#), który w danym okresie roku szkolnego realizuje godziny ponadwymiarowe ustalone zgodnie z art. 42 ust. 5ba, dla ustalenia wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe w tygodniach, w których przypadają dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy n-la lub dni ustawowo wolne od pracy, oraz w tygodniach w danym miesiącu, w których zajęcia rozpoczynają się lub kończą się w trakcie tygodnia, za podstawę ustalenia liczby godzin ponadwymiarowych przyjmuje się liczbę godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych, którą n-l realizuje w danym okresie roku szkolnego w ramach obowiązującego tego n-la tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć, pomniejszoną o 1/5 tego wymiaru lub 1/4, gdy dla n-la ustalono czterodniowy tydzień pracy, za każdy dzień usprawiedliwionej nieobecności w pracy, dzień ustawowo wolny od pracy, dzień, w którym dla m-la nie zaplanowano zajęć, lub dzień w danym tygodniu, który przypada w innym miesiącu. Liczba godzin ponadwymiarowych, za które przysługuje wynagrodzenie w takim tygodniu, nie może być większa niż liczba godzin nadwym. przydzielonych n-lowi do realizacji w danym okresie roku szkolnego

Pensum: 18 tydzień pracy 5 dni,
n-lowi ustalono obowiązkowy wymiar godzin w czasie **8 m-cy**
roku szkolnego. na 20 godz. w tym okresie n-l był nieobecny:
liczba dni nieobecności w tygodniu - 2
liczba godzin zrealizowanych w tygodniu - 17
liczba przydzielonych godzin nadwym. w **AO - 4**
Obliczenie zrealizowanych godzin nadwym. w tyg.:
 $20/5 = 4$ $2 \times 4 = 8$ $20 - 8 = 12$ $17 - 12 = \mathbf{5}$
do wypłaty n-l zrealizował 4 godziny ponadwymiarowe

Pensum: 18 tydzień pracy -5 dni
n-lowi ustalono obowiązkowy wymiar godzin w czasie **2 m-cy**
roku szkolnego na 10 godz. w tym okresie n-l był nieobecny:
liczba dni nieobecności w tygodniu - 2
liczba godzin zrealizowanych w tygodniu - 7
liczba przydzielonych godzin nadwym. w **AO - 2**
Obliczenie zrealizowanych godzin nadwym. w tyg.:
 $10/5 = 2$ $2 \times 2 = 4$ $10 - 4 = 6$ $7 - 6 = \mathbf{1}$
do wypłaty n-l zrealizował 1 godzinę ponadwymiarową

Doraźne zastępstwa – art. 42 KN

- 2ca.** Godziny doraźnych zastępstw nie mogą być realizowane w czasie, w którym zostały zaplanowane do realizacji przez nauczyciela zajęcia, o których mowa w ust. 2 pkt 1.
- 2cb.** Godziny doraźnych zastępstw mogą być realizowane w czasie, w którym zostały zaplanowane do realizacji przez nauczyciela zajęcia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, w przypadku gdy z przyczyn dotyczących szkoły w danym dniu nauczyciel nie mógłby zrealizować zajęć wynikających z obowiązującego go tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć. W takim przypadku nauczyciel realizuje godziny doraźnych zastępstw w ramach ustalonego wynagrodzenia.
- 2cc.** W szczególnie uzasadnionych przypadkach godziny doraźnych zastępstw mogą być realizowane, za zgodą nauczyciela, w czasie, w którym nauczyciel powinien realizować zajęcia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, z wyjątkiem zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami. W takim przypadku zaplanowane do realizacji przez nauczyciela zajęcia dydaktyczne, wychowawcze lub opiekuńcze prowadzone na rzecz uczniów lub wychowanków, w czasie których nauczyciel realizował godziny doraźnych zastępstw, nauczyciel realizuje w innym terminie przypadającym w tym samym miesiącu.

KN- art. 42 ust. 2 W ramach czasu pracy, o którym mowa w ust. 1, oraz ustalonego wynagrodzenia nauczyciel obowiązany jest realizować:
1) zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, prowadzone bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, w wymiarze określonym w ust. 3 lub ustalonym na podstawie ust. 4a albo ust. 7;

Godziny ponadwymiarowe niezrealizowane (nie ma wychowanki na rewalidacji),
n-l jest w gotowości.
Płacimy czy nie?

Pensum – art. 42 KN

ust. 3. Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze zajęć ustala się, (...), według następujących norm:

Lp.	Stanowisko – typ (rodzaj) szkoły	Tygodniowa liczba godzin obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych
1	2	3
1	Nauczyciele przedszkoli, z wyjątkiem nauczycieli pracujących z grupami dzieci 6-letnich	25
2	Nauczyciele przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami dzieci 6-letnich	22
3	Nauczyciele: przedszkoli specjalnych, szkół podstawowych, szkół specjalnych, liceów ogólnokształcących, przedmiotów z zakresu kształcenia ogólnego i teoretycznych przedmiotów zawodowych w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, w tym w szkołach specjalnych i szkolenia rzemieślnicze w schroniskach dla nieletnich oraz zakładach poprawczych, teoretycznych przedmiotów zawodowych na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, przedmiotów artystycznych i ogólnokształcących w szkołach artystycznych ⁵²⁾	18
6	Wychowawcy świetlic szkolnych i pólinternatów (z wyjątkiem wychowawców świetlic szkół specjalnych), świetlic i klubów środowiskowych, w tym: profilaktyczno-wychowawczych i terapeutycznych, wychowawcy młodzieżowych ośrodków socjoterapii	26
7	Wychowawcy internatów, burs, ogrodów jordanowskich, świetlic dworcowych, stałych szkolnych schronisk młodzieżowych	30
8	Wychowawcy: a) w zakładach opiekuńczo-leczniczych dla dzieci, b) w domach wczasów dziecięcych – w tym na zajęcia dydaktyczne, c) w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich, świetlicach szkół specjalnych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, zespołach pozalekcyjnych zajęć wychowawczych zorganizowanych w podmiotach leczniczych	26 26 10 24

9	Nauczyciele pałaców młodzieży, młodzieżowych domów kultury, ognisk pracy pozaszkolnej, pozaszkolnych placówek specjalistycznych, międzyszkolnych ośrodków sportowych	18
10	Nauczyciele – bibliotekarze bibliotek szkolnych	30
11	Nauczyciele poradni psychologiczno-pedagogicznych	20
12	Nauczyciele posiadający kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej zatrudniani dodatkowo w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego oraz współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym	20

Nauczyciele prowadzący zajęcia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych – uzupełnią katalog stanowisk – typu/rodzaju szkoły określonych w tabeli (Lp. 3 kolumna 2) z pensum 18 godz./tydzień od 1 września 2026 r.

Uchylenie delegacji prawnej dla JST

art. 42 ust. 7

Organ prowadzący szkołę lub placówkę określa:

- ~~1) zasady rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego;~~

- obowiązuje od 1 września 2025 r.

- 3) tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć:

~~d) nauczycieli praktycznej nauki zawodu we wszystkich typach szkół i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, z tym że wymiar ten nie może przekraczać 20 godzin.~~

- obowiązuje od 1 września 2026 r.

Zajęcia w ramach programów UE – art. 35a KN

- ⇒ Nauczycielom wymienionym w art. 1 ust. 1, którzy w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej prowadzą zajęcia bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, za każdą godzinę prowadzenia tych zajęć przysługuje wynagrodzenie w wysokości ustalonej w sposób określony w art. 35 ust. 3 – 3c
- *ust. 1*
- ⇒ Zajęcia, o których mowa w ust. 1, są przydzielane za zgodą nauczyciela. – *ust. 2*
- ⇒ Zajęcia, o których mowa w ust. 1, nie są wliczane do tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz. – *ust. 3*
- ⇒ Wynagrodzenia nauczycieli, o którym mowa w ust. 1, nie uwzględnia się przy obliczaniu kwot wydatkowanych na średnie wynagrodzenia nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3.
– *ust. 4*

Doradca zawodowy – art. 42d KN

- ⇒ do katalogu n-li specjalistów dodano doradcę zawodowego – **ust. 1, 3 4, 5 i 7**
- ⇒ doprecyzowano, że; w przypadku nauczycieli doradców zawodowych do dziennej, o której mowa w ust. 4 (*łączna liczba etatów specjalistów*), nie wlicza się liczby godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 – UPO, realizowanych przez tych nauczycieli – **ust. 4a**
- ⇒ dookreślono, że w przyp. n-li doradców zawodowych do dziennej, o której mowa w ust. 5, nie wlicza się liczby godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 UPO, realizowanych przez tych nauczycieli – **ust. 5a**
- ⇒ wyłączono w **ust. 6** możliwość włączania do łącznej liczby etatów specjalistów:
 - 1) etatów nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej zatrudnianych dodatkowo w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego oraz współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
 - 2) **godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 UPO, realizowanych przez nauczycieli, o których mowa w ust. 1**

- od 1 września 2025 r.

Urlop dla poratowania zdrowia – art. 73 KN

od 1 września 2025 r

1. Nauczycielowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze zajęć na czas nieokreślony, po przepracowaniu nieprzerwanie co najmniej 7 lat w szkole w wymiarze nie niższym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć, dyrektor szkoły udziela urlopu dla poratowania zdrowia:
 - 1) w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia:
 - a) choroby zagrażającej wystąpieniem choroby zawodowej lub
 - b) choroby, w której powstaniu czynniki środowiska pracy lub sposób wykonywania pracy odgrywają istotną rolę, lub
 - 2) na leczenie uzdrowskowe lub rehabilitację uzdrowskową- w wymiarze nieprzekraczającym jednorazowo roku.
2. Nauczycielowi, któremu do nabycia prawa do emerytury brakuje mniej niż rok, urlop dla poratowania zdrowia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 nie może być udzielony na okres dłuższy niż do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym nauczyciel nabywa uprawnienia emerytalne.
4. Wymóg siedmioletniego okresu pracy w szkole dotyczy udzielenia pierwszego urlopu dla poratowania zdrowia.

Nagroda jubileuszowa – art. 47 KN

1. Za wieloletnią pracę nauczyciel otrzymuje nagrodę jubileuszową w wysokości:
 - 1) za 20 lat pracy - 75% wynagrodzenia miesięcznego;
 - 2) za 25 lat pracy - 100% wynagrodzenia miesięcznego;
 - 3) za 30 lat pracy - 150% wynagrodzenia miesięcznego;
 - 4) za 35 lat pracy - 200% wynagrodzenia miesięcznego;
 - 5) za 40 lat pracy - 250% wynagrodzenia miesięcznego; -> **300% wynagrodzenia miesięcznego**
 - 6) za 45 lat pracy – **400 % wynagrodzenia miesięcznego.**

- *obowiązuje od 1 stycznia 2026 r.*

Istotne!

Okres nabycia prawa do 300 % wynagrodzenia miesięcznego, ma zastosowanie do nauczycieli, którym okres 40 lat pracy upłynie po dniu 31 grudnia 2025 r. - *art. 11 DKN*

Przepis art. 47 ust. 1 pkt 6 KN ma zastosowanie do nauczycieli, którym okres 45 lat pracy upłynie po dniu 31 grudnia 2025 r – *art. 12 DKN*

Odprawa emerytalna – art. 87 KN

1. W związku z przejściem na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne nauczycielowi przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości:

- 1) po 10 latach pracy – dwumiesięcznego wynagrodzenia;
- 2) po 15 latach pracy – trzymiesięcznego wynagrodzenia;
- 3) po 20 latach pracy – sześciomiesięcznego wynagrodzenia

1a. Nauczyciel zatrudniony w więcej niż jednej szkole odprawę, o której mowa w ust. 1, otrzymuje w szkole wskazanej jako podstawowe miejsce zatrudnienia.

1b. Do okresów pracy uprawniających do odprawy, o której mowa w ust. 1, wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

4. W razie zbiegu prawa do odprawy, o której mowa w ust. 1, i odprawy, o której mowa w art. 28, nauczycielowi przysługuje odprawa korzystniejsza.

5. W razie zbiegu prawa do odprawy, o której mowa w ust. 1, i odprawy, o której mowa w art. 20 ust. 2, nauczycielowi przysługuje odprawa, o której mowa w ust. 1, w pełnej wysokości i odprawa, o której mowa w art. 20 ust. 2, w połowie jej wysokości.

- od 1 stycznia 2026 r.

Katalog n-li uprawnionych do świadczenia kompensacyjnego

art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) nauczyciel - nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w:
 - a) publicznych i niepublicznych przedszkolach,
 - b) publicznych i niepublicznych szkołach, z wyj. niepublicznych szkół nieposiadających uprawnień szkoły pub., o których mowa w art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo oświatowe, uso oraz niektórych innych ustaw, i niepublicznych szkół artystycznych nieposiadających uprawnień publicznej szkoły artystycznej,
 - c) publicznych i niepublicznych placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 7 i 8 UPO,
 - d) publicznych i niepublicznych poradniach p-p, w tym poradniach specjalist., o których mowa w art. 2 pkt 6 UPO,
 - e) publicznych i niepublicznych placówkach oświatowo-wychowawczych, o których mowa w art. 2 pkt 3 UPO,
 - f) publicznych i niepublicznych placówkach kształ. ustawicznego, CKZ oraz BCU, o których mowa w art. 2 pkt 4 UPO,
 - g) publicznych i niepublicznych placówkach artystycznych, o których mowa w art. 2 pkt 5 UPO,
 - h) publicznych i niepublicznych placówkach doskonalenia nauczycieli, o których mowa w art. 2 pkt 9 UPO,
 - i) publicznych i niepublicznych bibliotekach pedagogicznych, o których mowa w art. 2 pkt 10 UPO,
 - j) publicznych i niepublicznych kolegiach pracowników służb społecznych, o których mowa w art. 2 pkt 11 UPO,
 - k) okręgowych OW, zakładach poprawczych oraz schroniskach dla nieletnich działających na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich:

art. 3. Prawo do świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługuje n-lom zatrudnionym w jednostkach, o których mowa w art. 2 pkt 1

p prawna:

ustawa z 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych - Dz. U. z 2025 r. poz. 174 i **1160**

- zmiana obowiązuje od **1 stycznia 2026r.**

Wcześniejsza emerytura a świadczenie kompensacyjne - porównanie

Wcześniejsza emerytura – art. 88a KN	Świadczenie kompensacyjne – art. 3 ustawy – Dz.U. z 2025 r. poz. 174 i 1160.
Warunki do spełnienia	
Wiek niższy niż określony w art. 24 ust. 1 ustawy FUS	Wiek rosnący - 56 lat kobieta i 61 lat mężczyzna - w latach 2025-2026 - 57 lat kobieta i 62 lata mężczyzna - w latach 2027-2028 - 58 lat kobieta i 63 lata mężczyzna - w latach 2029-2030 - 59 lat kobieta i 64 lata mężczyzna - w latach 2031-2032
Nauczyciel spełnia łącznie 3 poniższe warunki: 1. rozpoczął pracę na stanowisku n-la przed 1999 r. 2. posiada 30 lat składkowych, w tym co najmniej 20 lat pracy jako n-l, wych. lub inny prac. ped. zgodnie z art. 1 KN, w wymiarze co najmniej ½ Pensum 3. posiada środki na co najmniej minimalną emeryturę	N-le zgodnie z art. 2 ustawy przywołanej w tytule Posiada 30 letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym 20 lat wykonywania pracy w charakterze n-la (szczególny charakter pracy) w wymiarze co najmniej ½ pensum nie ma wymogu posiadania środków na co najmniej minimalną emeryturę
Wysokość świadczenia	
Stan konta dzielony przez średnią trwania życia od wieku przejścia na emeryturę (może być niższa o 20%)	Stan konta dzielony przez średnią trwania życia dla osób w wieku 60 lat
Pomniejsza stan konta emerytalnego, dlatego emerytura naliczona w wieku powszechnym może być niższa (kolejne 20%)	Przejście na św. kompensacyjne nie pomniejsza stanu konta emerytalnego
Skorzystanie, oznacza przeniesienie środków z OFE i i subkonta na konto podstawowe w ZUS – brak dziedziczenia po wcześniej zmarłym n-lu	Środki z OFE i subkonta przedwcześnie zmarłego nauczyciela podlegają dziedziczeniu
N-lki tracą prawo do przeliczenia emerytury w wieku 65 lat (przeniosły środki z OFE i subkonta do ZUS	Nauczycielki mogą przeliczyć emeryturę w wieku 65 lat
Możliwości dalszego zatrudnienia	
Może pracować w jednostkach o których mowa w art. 1 KN na stanowisku n-la do ½ obowiązkowego wymiaru zajęć za zgodą KO	Nie może podjąć zatrudnienia w jednostkach, o których mowa w art. 1 KN, w przypadku podjęcia pracy j.w. prawo do świadczenia ulega zawieszeniu
Praca bez zgody kuratora lub powyżej ½ wymiaru czasu pracy powoduje zawieszenie emerytury	wyj. – art. 58 ust. 3 Specustawy

Pozostałe zmiany – KN - *data wejścia w życie zmian*

- ⇒ doprecyzowano, że fundusz na nagrody dla nauczycieli tworzy się w zakresie osiągnięć za pracę dydaktyczną, wychowawczą i **opiekuńczą** - **art. 49** – *1 stycznia 2026 r.*
- ⇒ uregulowano w budżetach poszczególnych wojewodów tryb, zasady, wysokość oraz monitorowanie planowania i wydatkowania środków na fundusz nagród dla n-li – **art. 49 ust. 1a–1d** – *1 stycznia 2026 r.*
- ⇒ zniesiono możliwość powierzenia przez wojewodę prowadzenia w jego imieniu zadań z zakresu postępowań dyscyplinarnych – **art. 77a** – *1 września 2026 r. na mocy art. 3 DKN*
- ⇒ uzupełniono katalog nauczycieli uprawnionych w związku z nowelizacją treści odpowiednich przepisów - **art. 91a oraz 91b** - *1 stycznia 2026 r.*
- ⇒ uchylono art. 42 ust. 2f i 2g („godziny Czarnekowe”) - **Dz. U. poz. 1188** – *1 września 2025 r.*
- ⇒ mLegitymacja służbowa – **art. 11b – 11c** - *od 30 listopada 2025 r.*

Zatrudnienie specjalistów w niepublicznych jednostkach oświatowych

KN - art. 93d **- Dz. U. z 2025 r. poz. 1188**

1. **Do dnia 31 sierpnia 2027 r. w niepublicznych przedszkolach, szkołach i zespołach**, o których mowa w art. 42d ust. 1, nauczycielom, o których mowa w art. 42d ust. 1, można powierzyć prowadzenie zajęć bezpośrednio z uczniami lub wychowankami w wymiarze nie wyższym niż 9 godzin tygodniowo również na innej podstawie niż umowa o pracę, jeżeli w treści łączącego strony stosunku prawnego nie przeważają cechy charakterystyczne dla stosunku pracy.
2. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 1, prowadzący zajęcia na innej podstawie niż umowa o pracę, musi spełniać warunki, o których mowa w art. 10 ust. 5 pkt 3–5. Przepisy art. 10 ust. 8a i 8b stosuje się odpowiednio.
3. Do dnia 31 sierpnia 2027 r. przy obliczaniu łącznej liczby etatów, o której mowa w art. 42d ust. 3, uwzględnia się liczbę godzin zajęć realizowanych przez nauczycieli, którym zgodnie z ust. 1 powierzono prowadzenie zajęć na podstawie innej niż umowa o pracę, traktując każdą zrealizowaną godzinę powierzonych zajęć jako jedną dwudziestą tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczyciela w wysokości 20 godzin.

Powierzenie stanowiska dyrektora – art.63 ust. 21a – 21c UPO

21a

Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 21, OP szkołę lub placówkę może przedłużyć powierzenie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na kolejny okres wymieniony w ust. 21, **po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny** oraz po zasięgnięciu opinii RS lub placówki i RP, a także zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o RDS albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, działających w szkole lub placówce, w której przedłuża się powierzenie stanowiska dyrektorowi.

W przyp. szkół i placówek prowadzonych przez ministrów przedłużenie powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki następuje po zasięgnięciu również opinii kuratora oświaty. Wymogu zasięgnięcia opinii kuratora oświaty nie stosuje się w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

21b

Opinie, o których mowa w ust. 21a, są wydawane w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia OP szkołę lub placówkę. Niewydanie opinii w tym terminie uznaje się za wydanie opinii pozytywnej.

21c

Łączny okres powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki zgodnie z ust. 10 lub 12, a następnie przedłużenia powierzenia tego stanowiska na podstawie ust. 21a, nie może być dłuższy niż 10 lat szkolnych.

22. Przepisy ust. 1 i 10–21c stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 62 ust. 2.

Zmiana wskazuje m.in.:

- ⇒ osoby nie będące obywatelami polskimi, o których mowa w ust. 3 i 5, mogą korzystać z nauki w publicznych szkołach policealnych oraz niepublicznych szkołach policealnych pod warunkiem przedłożenia certyfikatu znajomości języka polskiego, o którym mowa w art. 11a ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim, co najmniej na poziomie biegłości językowej B1 - **art. 165 ust. 5a**
- ⇒ rozszerzeniu ulega zakres danych rejestrowych wykorzystywanych w monitoringu karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych o dane z KRUS z jednoczesnym poszerzeniem zakresu uzyskiwanych danych z ZUS, Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on i SIO – art. - **ob. od 1 stycznia 2026 r.**
- ⇒ możliwość dołączenia przez pracodawcę do wniosku o dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników oświadczenia o wysokości otrzymanej pomocy de minimis oraz oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy - **art. 122 ust. 11 pkt 3**
- ⇒ dookreślono, że monitoring karier absolwentów jest prowadzony na podstawie danych gromadzonych przez przez ZUS i KRUS - **at. 26b ust. 5 i 6**
- ⇒ rozszerzeniu ulega zakres danych rejestrowych wykorzystywanych w monitoringu karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych o dane z KRUS z jednoczesnym poszerzeniem zakresu uzyskiwanych danych z ZUS, Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on i SIO – art. - **ob. od 1 stycznia 2026 r.**

Rozp. MEiN z 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli - Dz. U. poz. 2102 oraz z 2025 r. poz. 1111

Zmiana z 8 sierpnia 2025 r. - Dz. U. poz. 1111 – ob. od 28 sierpnia 2025 r.

⇒ modyfikuje definicję pojęć w „słowniku” rozporządzenia - § 2

Ilekcroć w rozporządzeniu jest mowa bez bliższego określenia o:

- przepisach obowiązujących przed dniem 3 sierpnia 2019 r. – należy przez to rozumieć **przepisy rozporządzenia MEN z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289 oraz z 2022 r. poz. 1769) określające wymagany od nauczycieli poszczególnych typów szkół i rodzajów placówek poziom wykształcenia i jego zakres, odpowiednio do których były prowadzone studia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela - pkt 3**
- kierunku, którego efekty uczenia się w kategoriach wiedzy i umiejętności obejmują treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć określone w podstawie programowej dla tego przedmiotu lub tych zajęć na odpowiednim etapie edukacyjnym - należy przez to rozumieć także:
 - a) kierunek, którego efekty kształcenia określone w rozporządzeniu MNiSW z 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - **Dz. U. poz. 131 (...)** - **pkt 4 lit. a**
- osobie, która ukończyła studia pierwszego i drugiego stopnia prowadzone zgodnie z nowym standardem kształcenia – należy przez to rozumieć **także osobę, która ukończyła studia pierwszego stopnia prowadzone zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem 3 sierpnia 2019 r. i studia drugiego stopnia prowadzone zgodnie z nowym standardem kształcenia – pkt 15**

Kwalifikacje nauczycieli

Rozp. MEiN z 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli - Dz. U. poz. 2102 oraz z 2025 r. poz. 1111

Zmiana z 8 sierpnia 2025 r. - Dz. U. poz. 1111 – ob. od 28 sierpnia 2025 r.

- ⇒ uchyla przepisy dot. kwalifikacji do WDŻR (§ 3a), i wprowadza regulacje kwalifikacji do nauczania ed. zdrowotnej – § 3a
- ⇒ określa przepisy dotyczące kwalifikacji n-li do muzyki i plastyki - § 3b
- ⇒ precyzuje katalog n-li mających uprawnienia do zajmowania stanowiska n-la w przedszkolach specjalnych, oddziałach spec. w przedszkolach ogólnodostępnych, klasach I-III SP specjalnych i ogólnodostępnych (...) - § 4 i § 18
- ⇒ dookreśla kwalifikacje n-li:
 - teoretycznych przedmiotów zawodowych w T, BSI st., BSII st. , szkołach policealnych - § 5
 - języków obcych - § 12
 - nauczania lub prowadzenia języka mniejszości w przedszkolach, szkołach, grupach lub oddziałach (...) - § 15
 - do zajmowania stanowiska n-la w szkołach wchodzących w skład MOW i MOS - § 22
 - do zajmowania stanowiska n-la wychowawcy w szkolnych schroniskach młodzieżowych w placówkach ośw.-wych.- § 24
 - pedagoga specjalnego w przedszkolach i szkołach, o których mowa w § 3 ust. 1 i § 4 - § 28
 - psychologa w przedszkolach, szkołach i placówkach, o których mowa w § 3 ust. 1, § 4, § 16, § 17 ust. 1, § 18 ust. 1, § 19, § 20 ust. 2 i § 21 - 23 - § 29
 - terapeutę pedagogicznego w przedszkolach, szkołach i placówkach, o których mowa w § 3 ust. 1, § 4, § 16, § 17 ust. 1, § 18 ust. 1, § 19, § 20 ust. 2 i § 21 – 2 - § 32
 - prowadzenia zajęć rewalidacyjnych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami (...), - § 33
 - prowadzenia zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dziecka (...) - § 33

Kwalifikacje n-li do nauczania edukacji zdrowotnej

§ 3a. 1. Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela edukacji zdrowotnej w klasach IV-VIII SP i w szkołach ponadpodstawowych, z wyjątkiem szkół specjalnych i oddziałów specjalnych w szkołach ogólnodostępnych oraz szkół w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, posiada również osoba, która:

- 1) ma kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela biologii, przyrody lub wychowania fizycznego, określone w § 3 ust. 1, lub kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela psychologa określone w § 29 lub
- 2) ukończyła studia przygotowujące do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty lub ratownika medycznego i posiada przygotowanie pedagogiczne, lub
- 3) ukończyła studia pierwszego i drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie w zakresie zdrowia publicznego, dietetyki lub żywienia człowieka i posiada przygotowanie pedagogiczne.

2. Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela edukacji zdrowotnej w klasach IV-VIII szkół podstawowych, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych i oddziałów specjalnych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych oraz szkół podstawowych w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, posiada również osoba, która ma kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela biologii, przyrody lub wychowania fizycznego, określone w § 3 ust. 2.

3. Zajęcia z edukacji zdrowotnej mogą być prowadzone przez dwóch lub więcej nauczycieli posiadających kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela edukacji zdrowotnej w danym typie szkoły.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 8 sierpnia 2025 r. zm rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli - *Dz. U. poz. 1111*- kwalifikacje do nauczania przedmiotu edukacja zdrowotna posiada również osoba, która na podstawie przepisów dotychczasowych posiadała kwalifikacje do nauczania przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie.

Ustawa z 12 września 2025 r. o zm. niektórych ustaw w celu weryfikacji prawa do świadczeń na rzecz rodziny dla cudzoziemców oraz o warunkach pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – Dz.U. poz. 1301, w art. 10 wprowadziła:

zmiany w ustawie z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - Dz. U. z 2025 r. poz. 337, 620, 621 i 1301

Zmiana przedłużyła do **4 marca 2026 r.** obowiązywanie regulacji w zakresie:

- ⇒ przydzielenia nauczycielowi większej liczby godzin ponadwymiarowych w szkole, w której utworzono dodatkowy oddział w celu zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki dzieciom i uczniom – **art. 56**
- ⇒ przydzielenia tej wyższej liczby godzin ponadwymiarowych także nauczycielowi języka polskiego, za jego zgodą, również w szkole, w której nie utworzono dodatkowego oddziału – **art. 56a**
- ⇒ zatrudnienia na stanowisku pomocy nauczyciela osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego, jeżeli posiada znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki – **art. 57**
- ⇒ zatrudnienia na stanowisku asystenta międzykulturowego osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego, która posiada znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki – **art. 57a**
- ⇒ braku zawieszenia możliwości pobierania świadczenia kompensacyjnego osobie zatrudnionej w szkole na stanowisku nauczyciela i pomocy nauczyciela - **art. 58 ust. 1 i 3**

Rozp. MEN z 29 września 2025 r. zm. rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy – Dz. U. poz. 1324

Egzaminy – uczniowie z Ukrainy

Rozp. MEN z 29 września 2025 r. zm. rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy – **Dz. U. poz. 1324**

Egzamin zewnętrzny	Rozpoczęcie nauki	Deklaracja	Termin złożenia - deklaracji	Złożenie wniosku do SIOEO	p.p.
8-klasisty	w kl. 8 SP po dniu 30 września 2025 r.	j. obcy nowożytny	2 marca 2026 r .	do 4 marca 2026 r.	§ 2e
matura	w kl. 4 LO, 5 T po dniu 7 lutego 2026 r.	przystąpienia do egzaminu	2 marca 2026 r.	do 4 marca 2026 r.	§ 3d
Zawodowy	w BSI st., T po dniu 15 września 2025 r.	przystąpienie do egzaminu w terminie: 2.11.2025 r. a 28.02. 2026 r.	31 października	7 listopada 2025r.	§ 4d

Informacja CKE o sposobie organizacji i przeprowadzenia egzaminów - do dnia 10 października 2025 r. - **§ 5a**

Do **4 marca 2026 r.** utrzymano możliwość:

- ⇒ powołania w skład zespołu egzaminatorów(...), osób niebędących egzaminatorami wpisanymi do ewidencji egzaminatorów, którzy będą sprawdzali prace egzaminacyjne obywateli Ukrainy - **§ 6**
- ⇒ możliwość uczęszczania przez ucznia - obywatela Ukrainy, na zajęcia (w oddziale przygotowawczym BSI st. i T) przeznaczone na osiągnięcie wybranych efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, dostosowane pod względem zakresu treści nauczania oraz metod i form ich realizacji do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia - w oddziale przygotowawczym BSI st. i T - **§ 6a**
- ⇒ dodatkowe zajęcia lekcyjne z j. polskiego prowadzone indywidualnie lub w grupach liczących nie więcej niż 15 uczniów, w wymiarze pozwalającym na opanowanie języka polskiego w stopniu umożliwiającym udział w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, nie niższym niż 2 godziny lekcyjne tygodniowo - **§ 11ac ust. 1 i 2**
- ⇒ na podstawie oświadczenia rodzica lub osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem lub uczniem o złożeniu do publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, wniosku o wydanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. - **§ 12**
- ⇒ *Możliwość modyfikacji planu wychowawczo-profilaktycznego* - **§ 13**
- ⇒ zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora poradni za odpowiednie do realizacji określonych przez dyrektora poradni zadań w tym zakresie - **§ 14**
- ⇒ w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej oraz publicznej placówce zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania - **§ 14a**

Kształcenie zawodowe - zmiany

- ⇒ Rozp. MEiN z 27 września 2023 r. w sprawie wykazu dziedzin zawodowych wraz z przyporządkowanymi do nich zawodami określonymi w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego - *Dz. U. poz. 2059*
 - **Zmiana z dnia 29 lipca 2025 r. – Dz. U. poz.1050** – zaktualizowała załącznik - wykaz dziedzin zawodowych wraz z przyporządkowanymi do tych dziedzin zawodami określonymi w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego
- ⇒ Rozp. MEN z 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego - *Dz. U. poz. 991, ze zm.*
 - **Zmiana z dnia 8 lipca 2025 r. – Dz.U. poz. 1024** - w załączniku nr 6 do rozporządzenia dodała nowy zawód *technik gospodarki nieruchomościami* i została określona podstawa programowa kształcenia w zawodzie *technik gospodarki nieruchomościami*
- ⇒ Rozp. MEN z 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego - *Dz. U. z 2024 r. poz. 611 ze zm.*
 - **Zmiana z dnia 10 czerwca 2025 r. – Dz.U. poz. 771** - dodała pozycję dotyczącą zawodu „Technik gospodarki nieruchomościami” o symbolu cyfrowym 333405

Kształcenie zawodowe - zmiany

Rozp. MEN z 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych - *Dz. U. poz. 89 i 1607 ze zm.*

Zmiana z 30 września 2025 r. – Dz. U. – poz. 1346 - dostosowała regulacje rozporządzenia do zmian wynikających z ustawy z 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia -Dz. U. poz. 620

Rozp. MEN z 28 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie - *Dz. U. z 2024 r. poz. 552 ze zm.*

Zmiana z dnia 29 września 2025 r. – Dz. U. poz. 1347 – wprowadziła regulacje polegające na

- 1) zrezygnowaniu z regulacji odnoszących się do osób dorosłych, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych
- 2) uwzględniła możliwość przystępowania do egzaminu zawodowego przez osoby, które ukończyły staż, o którym mowa w art. 119 ustawy o rynku pracy, jeżeli program stażu uwzględniał wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego

- obowiązuje od 7 października 2025 r.

Wynagrodzenie pracowników młodocianych

Wynagrodzenie pracowników młodocianych zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego w formie nauki zawodu od 1 września 2025 r. do 30 listopada 2025 r. wynosi:

- ⇒ w I roku nauki - nie mniej niż **699,89 zł**
- ⇒ w II roku nauki – nie mniej niż **787,38 zł**
- ⇒ w III roku nauki – nie mniej niż **874,86 zł**

Wynagrodzenie pracowników młodocianych w trakcie **przyuczenia do wykonywania określonej pracy** wynosi nie mniej niż **612,40 zł**

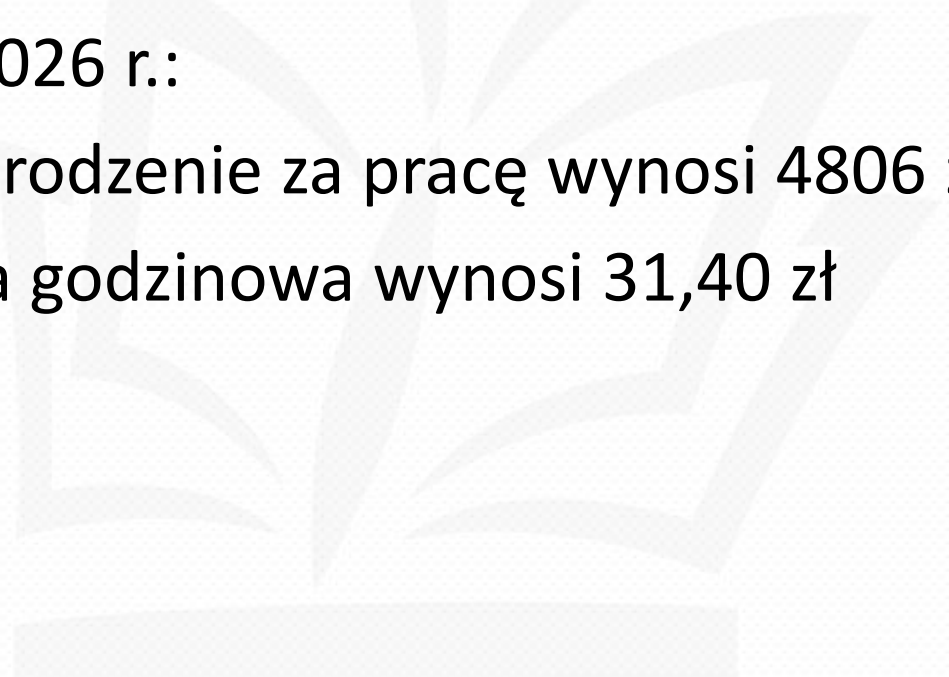
Minimalna stawka wynagrodzenia 2026 r.

Rozp. RM z 11 września 2025 r. – Dz. U. poz. 1242

Od dnia 1 stycznia 2026 r.:

⇒ minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 4806 zł

⇒ minimalna stawka godzinowa wynosi 31,40 zł

Termin – 2026 r.	Województwo
19 stycznia - 1 lutego	mazowieckie, pomorskie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie
2 lutego - 15 lutego	dolnośląskie, kujawsko-pomorskie, łódzkie, zachodniopomorskie, małopolskie, opolskie
16 lutego - 1 marca	podkarpackie, lubelskie, wielkopolskie, lubuskie, śląskie

Planowanie i organizacja zajęć w roku szkolnym 2025/2026

1 września 2025 r.

Dostosowanie organizacji nowego roku szkolnego krokiem w kierunku zapowiadanej/opracowywanej reformy programowo - organizacyjno, znajdują swoje odzwierciedlenie w nowelizowanych rozporządzeniach MEN w zakresie zmian w:

⇒ podstawach programowych kształcenia ogólnego we wszystkich typach szkół:

- przedszkolach, SP, BSI st. i szkołach policealnych – *Rozp. MEN z 14 lutego 2017 r. - Dz. U. poz. 356 ze zm.,
ost. zm. z 2025 r. poz. 378 i 1052*

- LO, T oraz BSII st. – *Rozp. MEN z 30 stycznia 2018 r. – Dz. U. poz. 467 ze zm. ost. zm. z 2025 r. poz. 382 i 1035*

⇒ ramowych planów nauczania dla publicznych szkół – *Rozp. ME z 20 maja 2024 r. - Dz. U. poz. 781 oraz
z 2025 r. poz. 363*

⇒ szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli – *Rozp. MEN z 28 lutego 2019 r.
- Dz. U. z 2023 r. poz. 2736 oraz z 2025 r. poz. 849*

⇒ warunków i organizacji nauki religii - *Rozp. MEN z 14 kwietnia 1992 r. - Dz. U. z 2020 r. poz. 983 ze zm.
ost. z 2025 r. poz. 66*

Edukacja zdrowotna – organizacja i realizacja zajęć

Rozp. ME z 7 kwietnia 2025 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego – Dz. U poz. 467 - od 1 września 2025 r.

Zasady organizacji i realizacji zajęć:

- ⇒ zajęcia są zajęciami nieobowiązkowymi i są organizowane dla uczniów:
 - klas 4-8 SP - w wymiarze 1 godziny tygodniowo w każdej z tych klas, przy czym zajęcia realizowane w klasie 8 są realizowane nie dłużej niż do końca stycznia danego roku szkolnego
 - szkół ponadpodstawowych – LO, T, BSI st. - w wymiarze 1 godziny tygodniowo w klasach 1 i 2 albo w klasach 2 i 3, albo w klasach 1 i 3 (łącznie 2 godziny w okresie nauczania) - **§ 3 ust. 1**
- ⇒ zajęcia są organizowane w oddziałach albo w grupach międzyoddziałowych liczących nie więcej niż 24 uczniów - **§ 3 ust. 2**
- ⇒ oddział albo grupa międzyoddziałowa, mogą być podzielone na mniejsze grupy w przyp. realizacji zajęć z obszaru zdrowia psychicznego, seksualnego lub dojrzewania - **§ 3 ust. 3**
- ⇒ w każdym roku szkolnym, przed przystąpieniem do realizacji zajęć nauczyciel prowadzący zajęcia wraz z wychowawcą ma obowiązek poinformować rodziców uczniów niepełnoletnich oraz uczniów pełnoletnich o celach i treściach realizowanego programu nauczania, podręcznikach, materiałach edukacyjnych, materiałach ćw. i środkach dydaktycznych. Za organizację i przeprowadzenie spotkań odpowiedzialność ponosi dyrektor szkoły - **§ 5**
- ⇒ rodzice niepełnoletnich uczniów lub pełnoletni uczniowie, mają prawo, w terminie do 25 września danego roku szkolnego, złożyć dyrektorowi, w formie pisemnej rezygnację z udziału w zajęciach edukacji zdrowotnej - **§ 6 ust. 1 i ust. 2**
- ⇒ zajęcia edukacji zdrowotnej nie podlegają ocenie i nie mają wpływu na promocję/ukończenie szkoły przez ucznia - **§ 6 ust. 3**

W szkołach niepublicznych na realizację zajęć edukacji zdrowotnej przeznacza się co najmniej liczbę godzin określoną w § 3 ust. 1.

Zajęcia mogą być organizowane zgodnie z § 3 ust. 2 i 3. - **§ 4**

Nowa podstawa programowa wychowania fizycznego dotyczy uczniów w:

- ⇒ szkole podstawowej we wszystkich klasach
- ⇒ szkołach ponadpodstawowych - LO, T, BSI st. BSII st.
- ⇒ szkole policealnej

Linki do rozporządzeń:

Dla szkoły podstawowej, branżowej I stopnia i szkoły policealnej:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12397363/katalog/13125626#13125626>

Dla liceum, technikum i branżowej szkoły II stopnia:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12397361/katalog/13125540#13125540>

Rozp. MEN z 27 marca 2017 r. w sprawie oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego - Dz. U. z 2020 r. poz. 2138 ze zm.

Zmiana z 12 sierpnia 2025 r. - Dz. U. poz. 1120

§ 2 ust. 2

W oddziale sportowym są prowadzone zajęcia sportowe obejmujące szkolenie sportowe w jednym lub kilku sportach, w co najmniej trzech kolejnych klasach szkoły danego typu, dla co najmniej 20 uczniów w oddziale w pierwszym roku szkolenia **albo, za zgodą organu prowadzącego szkołę, dla co najmniej 14 uczniów w oddziale w pierwszym roku szkolenia.**

§ 12

W przypadku opinii ~~trenera lub instruktora prowadzącego~~ **nauczyciela wychowania fizycznego, trenera lub instruktora prowadzących** zajęcia sportowe, lub opinii lekarza, uzasadniającej brak możliwości kontynuowania przez ucznia szkolenia sportowego, uczeń przechodzi od nowego roku szkolnego lub nowego semestru do oddziału szkolnego działającego na zasadach ogólnych.

Rozp. MEN z 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych - **Dz. U. z 2023 r. poz. 2572 ze zm.**

Zmiana z 13 czerwca 2025 r. – Dz.U. poz. 778

Dodano § 6a

- ⇒ dyrektor szkoły zwalnia ucznia klasy VII i VIII szkoły podstawowej z nauki drugiego języka obcego nowożytnego albo języka łacińskiego do końca danego roku szkolnego, w przyp. gdy uczeń ten realizuje naukę języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, na wniosek rodziców ucznia złożony nie później niż do dnia 31 marca roku szkolnego poprzedzającego dany rok szkolny.
- ⇒ w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się zwolniony/zwolniona
- ⇒ jeżeli uczeń kl. VII zrezygnuje z nauki języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, (...) jest obowiązany w klasie VIII podjąć naukę drugiego języka obcego nowożytnego albo języka łacińskiego w oddziale, do którego uczęszcza i we własnym zakresie wyrównać różnice programowe w realizacji drugiego języka obcego nowożytnego albo języka łacińskiego.

Zgodnie z § 2 rozp. ME z dnia 13 czerwca 2025 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 778), które weszło w życie z dniem 2 lipca 2025 r., w roku 2025 wniossek, o którym mowa w § 6a ust. 1 rozporządzenia, składa się nie później niż do dnia 31 lipca 2025 r.

Zmiany w SIO

1 września 2025 r.

Rozp. MEN z 28 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych dziedzinowych gromadzonych w systemie informacji oświatowej oraz terminów przekazywania niektórych danych do bazy danych systemu informacji oświatowej - Dz. U. z 2024 r. poz. 83 ze zm. ost. z 2025 r. poz. 1194.

Zmiana z 27 sierpnia 2025 r. – Dz. U. poz. 1194

§ 18 dodaje się § 18a w brzmieniu:

„§ 18a. W ramach danych, o których mowa w art. 13 pkt 3 i art. 14 pkt 10 ustawy, w SIO gromadzi się dane dziedzinowe uczniów obejmujące odpowiednio miejsce realizacji zajęć indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub miejsce realizacji indywidualnego nauczania.”;

2) w § 31 w ust. 1 w pkt 3 w lit. b wyrazy „wychowania do życia w rodzinie” zastępuje się wyrazami „edukacji zdrowotnej

mLegitymacja szkolna

17 września 2025 r.

Rozp. MEiN z 7 czerwca 2023 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków - Dz. U. poz. 1120 i 2653 ze zm.

→ Rozp. MEiN z 4 grudnia 2023 r. zmieniające rozp. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków - Dz. U. poz. 2653

Zmiana rozp. zmieniającego z 7 sierpnia 2025 r. – Dz. U. poz. 1107

W § 5 rozporządzenia zmieniającego ustalono, że mlegitymacja szkolna jest wydawana od 17 września 2025 r.

Co należy zrobić przed 17 września?

- ⇒ Przygotować zdjęcia uczniów, żeby 17 września wprowadzić je do SIO.
- ⇒ Wprowadzić do SIO dane ucznia, naukę i przypisanie do odpowiedniego oddziału w aktualnym roku szkolnym – po to, żeby uczeń mógł otrzymać dane do logowania do ZPE <https://zpe.gov.pl/> Uczeń będzie mógł dodać Legitymację szkolną do swojej wersji aplikacji mObywatel Junior po zalogowaniu do Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej i pozyskaniu stamtąd kodu QR.
- ⇒ Ważne! Nowi uczniowie, na przykład pierwszoklasiści lub uczniowie zmieniający szkołę, muszą zostać wprowadzeni do systemu SIO przez dyrektora lub innego pracownika placówki. Dane te można wprowadzać do systemu od 3 września 2025 roku.
- ⇒ Dyrektorzy szkół powinni przekazywać loginy i hasła do ZPE. Dane do logowania uczniów uzyskuje od nauczyciela, nauczyciel od dyrektora szkoły, a dyrektor ze Strefy Pracownika.
- ⇒ Loginy do ZPE generowane są w Strefie Pracownika <https://strefa.ksdo.gov.pl/> , zakładka Raporty (Raporty SIO2 2025/2026). Dane są w pliku Excel - nazwa użytkownika to login do ZPE. Dyrektor powinien loginy pobrać i rozdzielić wśród uczniów.

Inne zmiany

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowych warunków wyznaczania budynków użyteczności publicznej, w których zapewnia się budowle ochronne – **Dz. U. poz. 1070**

Rozporządzenie określa warunki wyznaczania budowli ochronnych w budynkach użyteczności publicznej. Do budynków tych zalicza się m.in. budynki działalności leczniczej, pomocy społecznej, nauki, szkolnictwa wyższego, oświaty, wychowania jeżeli może w nich przebywać jednocześnie więcej niż 50 osób.

Dziękuję Państwu za uwagę 😊

ewa.halska@oskko.edu.pl